

Отже, тривалість лактування і продуктивного використання корів є відносно сталою ознакою, яка ймовірно пов'язана з індивідуальними особливостями формування молочної продуктивності кожної окремої корови, впродовж лактаційного періоду.

Список використаних джерел:

1. Башенко, М. & Сотніченко, Ю. (2008). Передові технології в молочному скотарстві. *Ефективне тваринництво*, 2, 40-44.
2. Климковецький, А. А. (2020). Формування продуктивності та особливості довічного використання корів. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії: матеріали XXX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (Переяслав, 30 вересня 2020 року), 8–10.
3. Коваленко Г. С., Швець Н. В. (2003). Молочна продуктивність та відтворна здатність високопродуктивних корів української чорно-рябої молочної породи. *Наук.-тех. бюлетень. Інститут тваринництва УААН*, 85, 43-46.
4. Мельник, Ю. Ф. (2000). *Залежність продуктивності худоби української червоно-рябої породи від спадкових і паратипових факторів*: автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.02.01. Інститут розведення і генетики тварин УААН. Чубинське Київської області, 19 с.
5. Польовий, Л. В. & Войцехівська, Ю. М. (2011). Відтворна здатність та молочна продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи за різного віку тільності. *Зб. наук. праць Вінницького нац. аграр. універ. Серія: Сільськогосподарські науки*, 6(46), 102-104.

УДК: 636.52/.58:575.22

ГЕНОТИПОВІ ТА ПАРАТИПОВІ ФАКТОРИ РОСТУ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ

Барановський Є. Д., аспірант

bjdkharkov@ukr.net

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Ткачук О. Д., асистент

elena_dt@i.ua

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Барановський Д. І., кандидат с.-г. наук, доцент

dmitribaranovskii@gmail.com

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Виробництво м'яса курей-бройлерів тенденційно набуває подальшого розвитку. Особливо актуальним постає це питання в сьогоденний період часу, коли

виробництво свинини і яловичини дещо скоротилося. Вітчизняні птахопідприємства з виробництва бройлерної продукції в основному базуються на зарубіжних генотипах птиці, які відселекціоновані на високу продуктивну здатність. В більшості птахофабрик успішно вирощують курчат-бройлерів кросів COBB-500 і ROOS-308. Крос COBB-500 дає кращі показники при отриманні грудки, а ROOS-308 при отриманні окорочків. В цілому товарної маси тіла за час 42-добового вирощування кроси досягають практично в тотожних рівнях.

Процес виробництва м'яса бройлерів актуалізує такі основні фактори впливу на швидкість росту, оплату корму й якість продукції, як генотип птиці та рівень годівлі. Рівень годівлі передбачає повну збалансованість за показниками поживності корму та здатність забезпечувати високий й ефективний метаболізм.

Досягти високої ефективності виробництва м'яса курчат-бройлерів стає реальним при правильному й доцільному застосуванні сучасних кормових добавок. Добрі результати отримують при застосуванні в раціонах молодняку птиці гуанідиноцтової кислоти, яка є природним метаболічним попередником креатину. Креатин відіграє важливу роль в енергетичному обміні у бройлерів, які мають високу потенційну енергію росту. Недолік креатину в цей час може стати обмежуючим фактором їх росту.

В умовах птахофабрик успішно застосовують кормову суміш ГАУДОКС, яка містить діючу речовину гуанідиноцтову кислоту, власне похідне амінокислот гліцину й аргініну.

Важливим аспектом застосування суміші ГАУДОКСу в структурі комбікормів є її доза.

Мета досліджень. Оптимізувати дозу суміші ГАУДОКСу в раціонах птиці з метою здешевлення комбікорму та забезпечення максимальної реалізації генетичного потенціалу росту молодняку курчат-бройлерів кросів COBB-500 і ROOS-308.

Методика досліджень. Для досліджень було сформовано чотири групи по 100 голів молодняку птиці кросу COBB-500 і чотири групи по 100 голів кросу ROOS-308. Суміш кормову ГАУДОКС добавляли в структуру предстартового і стартового комбікорму відповідно 500 г/т, 750 г/т і 1000 г/т. Гроверний і фінішний комбікорм був без суміші ГАУДОКСу.

Досліджувалися показники динаміки росту та його варіабельності. Методом дисперсійного аналізу визначали долю впливу кормового препарату на величину результативної ознаки та оптимальну його дозу застосування. Дослідження проводилися в умовах птахофабрики «Просяне» Харківської області.

Результати досліджень. Маса тіла курчат добового віку в середньому становила $37,9 \pm 0,82$ г, а коефіцієнт варіабельності (C_v) - 3,9%.

За час першого тижня вирощування спостерігалася певна різниця в швидкості росту піддослідних курчат. Так в І і V групах середня маса їх тіла відповідно становила $210,3 \pm 2,81$

г та $212,1 \pm 3,01$ г. Курчата II і VI груп мали масу тіла $229,4 \pm 3,17$ г і $230,5 \pm 3,18$ г, III і VII груп – $233,2 \pm 3,15$ г і $234,1 \pm 3,21$ г, IV і VIII груп – $234,5 \pm 3,22$ і $234,9 \pm 3,22$ г.

За стартовий період вирощування, коли в структурі раціону містилася суміш корму ГУАДОКС до віку 21 доби, різниця за показником маси тіла між групами була більш суттєвою. Відповідно контрольні I і V групи мали середні показники маси тіла $1020,4 \pm 6,74$ г і $1049,3 \pm 7,01$ г. Курчата II і VI груп – $1142,7 \pm 7,11$ г і $1161,1 \pm 6 \pm 7,15$ г, III і VII груп – $1182,2 \pm 7,31$ г і $1191,2 \pm 7,54$ г, IV і VIII груп – $1190,2 \pm 7,42$ і $1199,9 \pm 7,64$ г.

Таким чином, піддослідні курчата-бройлери, які вирощувалися на раціонах з добавкою ГУАДОКСу суттєво перевищували контрольні I і V групи. Варіабельність показників маси тіла у віці 21 добу коливалася в межах 4,2...5,7%.

Висока стартова енергія росту курчат-бройлерів, що зумовлена дією сумішшю кормів ГУАДОС забезпечила значну різницю за показником товарної маси тіла у 42 доби. Так, після завершення відгодівлі їх маса становила у контрольних I і V груп відповідно $3012,2 \pm 27,4$ г та $3021,7 \pm 30,01$ г. Піддослідні курчата II і VI груп мали масу відповідно $3092,8 \pm 30,7$ г та $3091,9 \pm 32,2$ г, III і VII груп – $3161,1 \pm 31,9$ г та $3163,4 \pm 32,8$ г, IV і VIII груп – $3168,4 \pm 32,1$ г та $3170,0 \pm 33,3$ г, що на 2,7% та 2,3% більше при 500 г/т, 4,9% та 4,7% - при 750 г/т, 5,2% та 4,9% - при 1000 г/т. Групи курчат контрольних та дослідних груп характеризувалися певною однорідністю. Коефіцієнт варіації коливався в межах 5,3...6,8%. Всі показники були достовірними ($P \geq 0,95 \dots 0,99$).

Методом дисперсійного обрахування встановлено, що суміш кормова ГУАДОКС більш суттєво впливає на енергію росту курчат бройлерів при вирощуванні на м'ясо, чим генотиповий фактор. Доля впливу годівлі становила 22,4%, а походження птиці 7,1%. Фактично кроси COBB-500 і ROOS-308 мають практично рівну потенційну продуктивність за енергією росту. Долю ГУАДОКСу доцільно оптимізувати в структурі раціону. Збільшення дози понад 750 г/т дещо сприяє більш високим приростам, проте це економічно не оправдано. Таким чином оптимальною дозою суміші кормової ГУАДОКС в структурі стартового комбікорму для курчат-бройлерів варто вважати 650...750 г/т.

Дослідження щодо позитивного впливу гуанідиноцтової кислоти на характер енергетичного обміну у молодих тварин, проводилися багатьма авторами [1, 2], які дійшли аналогічних висновків.

Висновки: 1. Сучасні кроси курей-бройлерів COBB-500 і ROOS-308 характеризуються високою енергією росту і при вирощуванні потребують додаткової підтримки метаболітичних процесів.

2. Гуанідиноцтова кислота, що міститься в суміші кормовій ГУАДОКС, у структурі стартового комбікорму для бройлерів в кількості 650...750 г/т, сприяє підвищенню енергії росту молодняку на 13,0...16,0%.

3. Кури-бройлери у 42 добовому віці, які на старті отримували в раціонах гуанідиноцтову кислоту, мали вищу товарну масу тіла на 4,7...4,7%.

Список використаних джерел:

1. Сичов, М. Ю., Приймак, Г. І. (2016). Продуктивність та забійні якості перепелів при різних рівнях гуанідиноцтової кислоти в раціонах. *Біологічний вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького*, 9(3), 266-274.
2. Lemme, A., Gobbi, R., Helmbrecht, A., Van Der Klis, J. D., Firman, J., Jankowski, J and Kozlowski, K. (2010). Use of Guanidino Acetic Acid in All-vegetable Diets for Turkeys. In : *Turkeytimes – Proceedings of the 4th Turkey Science and Production Conference*, Macclesfield, UK, 57–61.

УДК: 636.4.082:575-022.312

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТРИВАЛОСТІ ЖИТТЯ, ТРИВАЛОСТІ ПЛЕМІННОГО ВИКОРИСТАННЯ, А ТАКОЖ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК РІЗНОЇ ВНУТРІПОРОДНОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЗА ГЕНОМ ЛЕПТИНУ (LEP, МАРКЕР G.2845 A>T)

Бордун О. М., кандидат с.-г. наук, старший дослідник
alexandrbordun777@gmail.com

*Інститут сільського господарства Північного Сходу НААН,
с. Сад, Сумський район, Сумська обл., Україна*

Халак В. І., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник
v16kh91@gmail.com

*Державна установа Інститут зернових культур НААН,
м. Дніпро, Україна,*

Саєнко А. М., кандидат с.-г. наук, старший дослідник
saenko_artem@meta.ua

*Інститут свинарства і АПВ НААН,
м. Полтава, Україна*

Кількісні ознаки свиней обумовлені складною взаємодією генотипу та зовнішнього середовища. А тому, важливою умовою підвищення економіки виробництва високоякісної свинини, поряд з створенням оптимальних умов годівлі та утримання є використання сучасних